

HISTORISCHE VERENIGING HEEMSTEDE-BENNEBROEK

Beleidsplan 2014-2017

De Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek (hierna: HVHB) is op 12 maart 1947 opgericht onder de naam Vereniging Oud Heemstede-Bennebroek en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40595119. De HVHB heeft de status van culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling)¹. Het RSIN-nummer van de HVHB is 802008367.

I. De Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek

Doelstelling HVHB

Doelstelling van de HVHB is: Het bevorderen van kennis over en belangstelling voor de geschiedenis van Heemstede en Bennebroek en de zorg voor het karakterbehoud van hetgeen van historische, stedenbouwkundige, architectonische en/of landschappelijke betekenis is.

Activiteiten HVHB

Om haar doelstellingen te bereiken geeft de HVHB het kwartaaltijdschrift HeerlijkHeden en historische publicaties uit, onderhoudt een website www.hv-hb.nl, beantwoordt historische vragen, organiseert excursies, geeft lezingen, ontwikkelt projecten in samenwerking met het onderwijs, werkt mee aan de jaarlijkse Open Monumentendagen en is alert op de instandhouding van karakteristieke elementen in Heemstede en Bennebroek.

Kernwoorden: tastbaar, hoorbaar, zichtbaar

In al haar activiteiten acht de HVHB drie begrippen van essentieel belang:

- **Tastbaar** door HeerlijkHeden, publicaties, beantwoorden vragen, opbouw en beheer archief
- **Hoorbaar** in politiek, in contacten met collega-verenigingen en Noord-Hollands Archief
- **Zichtbaar** via lokale/regionale pers, website, evenementen, lezingen.

Bestuur

De HVHB bestaat uit een bestuur met een voorzitter, secretaris, penningmeester en bestuursleden met in portefeuille Communicatie, Evenementen, Historische vragen en Archief, Karakterbehoud en Redactie. De bestuursleden zijn 'linking pin' naar de vijf respectievelijke commissies. De bestuursleden van de HVHB ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden; door hen gemaakte zakelijke kosten worden (forfaitair) vergoed. In totaal zijn er zo'n 25 vrijwilligers werkzaam binnen de HVHB. Ook de vrijwilligers ontvangen geen vergoeding en voor hen geldt dezelfde regeling bij gemaakte zakelijke kosten.

¹ Een ANBI is een kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of andere instelling die het algemeen belang dient. ANBI's hoeven geen schenkbelasting te betalen over ontvangen giften of over uitkeringen die zij in het algemeen belang doen. Ook betalen ze geen erfbelasting over ontvangen erfenissen. ANBI's staan genoteerd in een register (www.anbi.nl), zijn aangemeld bij de Belastingdienst en hebben een RSIN-nummer. De HVHB heeft de status van culturele ANBI om op die manier ook fondsen aan te kunnen trekken uit giften, erfenissen en legaten. Omdat de HVHB een culturele ANBI is, gelden speciale extra fiscale faciliteiten, bij zowel eenmalige als periodieke giften. Zie hiervoor www.belastingdienst.nl zoekbegrip 'culturele ANBI'.

De HVHB heeft geen personeel in dienst. In voorkomende gevallen en na goedkeuring door het bestuur kan (betaalde) expertise van buiten ingehuurd worden, bijvoorbeeld voor het schrijven van artikelen of voor ondersteuning van commissies.

Per ultimo 2013 had de HVHB bijna 1100 leden. De oplage van HeerlijkHeden is 1450 exemplaren.

Bestuur HVHB					
functie	naam	benoemd	herbenoeming 1	herbenoeming 2	aftreden uiterlijk
voorzitter	Jaap Verschoor	mei 2007	mei 2011	<i>mei 2015</i>	mei 2019
secretaris	Gerard Bettink	mei 2010	<i>mei 2014</i>	<i>mei 2018</i>	mei 2022
penningmeester	Ton Bruseker	okt 2006	nov 2010	nov 2014*	
communicatie	Marc de Bruijn	mei 2006	mei 2010	<i>mei 2014</i>	mei 2018
evenementen	Gerry Weijers	mei 2009	mei 2013	<i>mei 2017</i>	mei 2021
historische vragen en archief	vacature	Jaap Verschoor ad interim			
karakterbehoud	Daan Kerkvliet	mei 2012	<i>mei 2016</i>	<i>mei 2020</i>	mei 2024
redactie	Marloes van Buuren	mei 2007	mei 2011	<i>mei 2015</i>	mei 2019
per ultimo 2013, cursief = mogelijke herbenoeming					
Ton Bruseker heeft aangegeven te willen stoppen per november 2014					

Verantwoording aan leden

Ieder jaar wordt er in november een jaarprogramma (kalender) voor het volgende jaar opgesteld en gepubliceerd via website en HeerlijkHeden. Ieder jaar wordt er via de algemene ledenvergadering (voorjaarsbijeenkomst) verantwoording aan de leden afgelegd over het gevoerde beleid en de financiën. Een jaarverslag en jaarstukken inclusief toelichting worden op de website gepubliceerd.

Risicomanagement

De HVHB dient minimaal continuïteit in haar dienstverlening (HeerlijkHeden, karakterbehoud, website, excursies, lezingen) te leveren en doet daarnaast – afhankelijk van menskracht, tijd, geld en ambitie – eenmalige, additionele projecten. Deze projecten zijn extra's, die nimmer ten koste mogen gaan van de continuïteit.

De HVHB zorgt ervoor (net als veel andere culturele instellingen en goede doelen) dat er altijd financieel minimaal een continuïteitsbuffer aanwezig is (ook na afboeking van de totale kosten van een groot project) van 50 procent van de begroting voor het komend jaar (2013: 13.300 euro). Bij grote projecten (looptijd > 1 jaar of budget > 1000 euro) wordt eerst een projectvoorstel inclusief calculatie, planning en bemensing in het bestuur besproken en geaccordeerd.

Cyclus beleidsplan

De HVHB stelt iedere vier jaar een beleidsplan op met prioriteiten. Omdat de HVHB zich ook laat horen in de lokale politiek, loopt de cyclus van het beleidsplan synchroon met die van de gemeenteraadsverkiezingen. De speerpunten worden ontwikkeld in het jaar voorafgaand aan de verkiezingen en vastgelegd in het beleidsplan. Het beleidsplan wordt besproken binnen het bestuur en dan vastgesteld. Het beleidsplan wordt in hoofdlijnen gecommuniceerd naar de leden via HeerlijkHeden en gepubliceerd op de website.

Bedoeling is dat er in het plan maximaal vijf concrete speerpunten voor de komende vierjaarsperiode worden benoemd en doorgesproken met de politieke partijen in de gemeenteraad. Waarom vijf speerpunten? Om focus te houden en niet te veel de aandacht te verbrokkelen. Waarom concreet? Omdat de partijen concrete standpunten op prijs stellen voor het bepalen van hun programma. Daarvoor bestaat veel meer waardering dan voor algemene standpunten als 'behoud van het dorpse karakter van Heemstede'.

De speerpunten voor Benneboek (onderdeel van de gemeente Bloemendaal) worden vastgesteld in overleg met de Stichting Ons Bloemendaal.

Daarnaast leggen we in dezelfde beleidsplancyclus ook onze interne speerpunten voor de komende vierjaarsperiode vast. Natuurlijk kunnen beleid, prioriteitsstelling en planning tussentijds door het bestuur worden aangepast als gevolg van actualiteiten.

Na vaststelling door het bestuur wordt een samenvatting van het beleidsplan gepubliceerd in HeerlijkHeden en het volledige plan op de website. Het beleidsplan wordt daarna in de Algemene Ledenvergadering door de leden vastgesteld.

Wat heeft de HVHB bereikt in de vorige periode (2010-2013)?

Naast alle 'reguliere' jaarlijkse activiteiten als de publicatie van HeerlijkHeden, het organiseren van de Open Monumentendagen, 4 à 5 excursies en de Voor- en Najaarsbijeenkomst:

- Publicatie van het boek *Binnenweg en Raadhuisstraat, van 'wildernisse' tot winkelstraat* (2010), 144 pag., 20 x 27 cm, full colour, 1200 exx. à 25 euro (winkelprijs)/20 euro (ledenprijs) verkocht.
- Actieve lobby en regelmatig inspreken in gemeenteraad (o.a. uitvaartcentrum, postkantoor, Vomar, Slottuinen). Hierdoor staat de HVHB bekend als een deskundige, constructieve en beleidsbepalende belangenbehartiger voor cultureel erfgoed in Heemstede en Bennebroek.
- Kwartaaltijdschrift HeerlijkHeden omgezet van A5 zwart/wit naar A4 fullcolour (2011). Jaarlijks ruim 200 pagina's lezenswaardige artikelen over de geschiedenis van Heemstede en Bennebroek.
- In samenwerking met Vrijwilligerssteunpunt Heemstede aanbieden van een maatschappelijke stage voor leerlingen College Hageveld (vanaf 2011) wat heeft geresulteerd in drie videofilms over respectievelijk Binnenweg, buitenplaatsen en Groenendaal.
- Volledige nieuwbouw website www.hv-hb.nl (2012). Op de website naast een overzicht van alle monumenten (rijks-, provinciale en gemeentelijke) in Heemstede en Bennebroek digitale zoekfuncties op een aantal uitverkochte publicaties en 35 jaar tijdschriften.
- In samenwerking met Stichting Themajaar Historische Buitenplaatsen organiseren van open dagen op de Heemsteedse buitenplaatsen (2012).
- Wekelijks artikel Onbekend Heemstede in weekblad De Heemsteder (2012) en maandelijks de bijlage Historisch Heemstede (2013).
- Publicatie 'Groenendaal van buitenplaats tot wandelbos' (2013), 240 pag., 20 x 27 cm, full colour, 900 exx. à 25 euro (winkelprijs)/20 euro (ledenprijs) verkocht. Hierbij additionele activiteiten (tentoonstelling in het Raadhuis, symposium 'Groenendaal: de toekomst') alles in het kader van themajaar Groenendaal, waarvan de HVHB de initiatiefnemer is geweest.

Zie voor een uitsplitsing per jaar de website [www.hv-hb.nl/Wie we zijn/Statuten, KvK en jaarstukken](http://www.hv-hb.nl/Wie%20we%20zijn/Statuten,%20KvK%20en%20jaarstukken).

II. Speerpunten HVHB 2014-2017 - extern

Voor de periode 2014-2017 heeft de HVHB de vijf hieronder beschreven externe speerpunten geformuleerd:

1. Buitenplaatsen waaronder Groenendaal (2014-2017)

Ook na het Themajaar Historisch Buitenplaatsen (2012) zullen de buitenplaatsen onze aandacht blijven behouden. Heemstede heeft een van de rijkste buitenplaatsenlandschappen van Nederland. Onze activiteiten zullen we afstemmen met de opvolger van de Stichting Themajaar Historische Buitenplaatsen.

In onze publicatie 'Groenendaal van buitenplaats tot wandelbos' en tijdens het symposium 'Groenendaal: de toekomst' is een aantal suggesties gedaan om cultuurhistorische aspecten van Groenendaal (bijv. zichtlijnen, Zochervijver) te herstellen. Dit dient zijn plek te krijgen in gemeentelijk beleid en te worden uitgevoerd, wat effect heeft op gemeentelijke budgetten.

Daarnaast kan worden gewerkt aan het op termijn laten terugkeren van verdwenen monumenten (walvisbank, schelpen-nis, Belvédère). Dat kan in een historiserende vorm, maar ook in een eigentijdse vormgeving.

In 2017 viert Restaurant Landgoed Groenendaal/familie Uitendaal haar 100-jarig jubileum, wat een goede aanleiding is om een aantal activiteiten in Groenendaal te houden en het bos zo weer onder de aandacht te brengen.

2. Canon van Heemstede en Bennebroek (publicatie eind 2014)

Met deze publicatie (in eerste instantie via internet, mogelijk via een boekje) willen we de historische kennis over Heemstede en Bennebroek bij een breed publiek vergroten. Daarnaast zoeken we koppelingen met het cultuuronderwijs op de basisscholen in Heemstede en Bennebroek.

In zo'n 25 artikelen van elk 500 à 1000 woorden worden thema's uit de geschiedenis (bijv. Adriaan Pauw en Oude Slot, blekerijen, buitenplaatsen) behandeld. Dit vergezeld door afbeeldingen, foto's, verwijzingen naar publicaties en websites die het onderwerp verder uitdiepen en tips voor uitstapjes die met het onderwerp te maken hebben. Bij het onderwerp 'Uitbreidingsplan Heemstede jaren twintig' bijvoorbeeld een wandel- of fietsroute door enkele kenmerkende buurten. Ook kunnen mensen hun eigen verhaal aanleveren.

3. Algemene begraafplaats (2014-2017)

De Algemene begraafplaats aan de Herfstlaan, waarvan het oudste deel is ontworpen door J.D. Zocher jr., is een van de mooiste van Nederland en bevat zeer interessant cultureel en funerair erfgoed. Een aantal monumentale graven behoeft op korte termijn herstel. Dit heeft effect op gemeentelijke budgetten. De HVHB wil samen met de gemeente een visie ontwikkelen over behoud en gebruik van de begraafplaats, met name de oude gedeelten sectie 1 en 2. De HVHB zal hiervoor ook expertise van buitenaf inbrengen. Tenslotte is het van belang om het culturele erfgoed op de begraafplaats meer bekend te maken; hiervoor wil de HVHB in samenwerking met de gemeente een app ontwikkelen.

4. Uitbreiding gemeentelijke monumentenlijst met monumenten van na 1945 (2015-2017)

In 2008-2010 is de gemeentelijke monumentenlijst op initiatief van de HVHB uitgebreid. Dit betrof vooral monumenten van vóór 1945. In 2015 wil de HVHB een inventarisatie van bijzondere panden en ensembles uit de Wederopbouwarchitectuur (na 1945) afronden en voorstellen om de topstukken daarvan op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen. Voor het opstellen van de lijst en de onderbouwing zal de HVHB expertise van buitenaf inbrengen.

5. Heemstede 1890-1940 (publicatie 2016)

Na de Canon (2014) is de HVHB voornemens om in 2016 een publicatie uit te geven, naar verwachting in lijn met het Binnenweg- en Groenendaalboek, over de ontwikkeling van Heemstede tussen 1890 en 1940 (werktitel: Heemstede 1890-1940: van buitenplaatsen en bollen tot forensen). Werkwijze en financiering in lijn met de twee eerdere publicaties.

III. Speerpunten HVHB 2014-2017 - intern

Naast de externe speerpunten heeft de HVHB in de periode 2014-2017 ook interne speerpunten. Deze zijn hieronder rood weergegeven. Onze reguliere activiteiten worden gecontinueerd en op kleine onderdelen aangepast.

Uitbreiding aantal vrijwilligers (intern speerpunt 1)

uitbreiden

Een vereniging als de HVHB wordt gerund door vrijwilligers, zo'n 25 in totaal. Deze houden de HVHB draaiende. De HVHB is steeds bezig om vrijwilligers aan te trekken en te begeleiden om continuïteit in bestuur en commissies en dus in haar onze dienstverlening te houden.

In 2014-2017 streeft de HVHB naar uitbreiding van het aantal vrijwilligers tot 35 om haar ambities te kunnen realiseren en de werkdruk voor iedereen acceptabel te houden.

Tastbaar

HeerlijkHeden

continueren

Vanaf nummer 150 (november 2011) verschijnt ons kwartaaltijdschrift HeerlijkHeden in full colour, A4-formaat en een omvang van minimaal 52 pagina's. Streven blijft een breed spectrum van leesbare, interessante en aantrekkelijk vormgegeven artikelen over de geschiedenis van en het cultureel erfgoed uit Heemstede en Bennebroek. Alle leden ontvangen het tijdschrift, daarnaast wordt het sinds nummer 150 verkocht via de Heemstedse en Bennebroekse boekhandels, wat leidt tot extra bekendheid voor de doelstellingen en activiteiten van de vereniging en tot nieuwe abonnementen/leden.

Van belang in 2014 – 2017 blijft de kwaliteit van HeerlijkHeden te waarborgen. Hiervoor is een brede redactieraad noodzakelijk.

Beantwoorden historische vragen

continueren

Sinds 2013 beantwoordt de Historische Commissie historische vragen en is de HVHB minder afhankelijk van onze oud-archivaris, op wie we overigens nog altijd een beroep kunnen doen.

Opbouw en beheer archief (2014-2017) (intern speerpunt 2)

continueren en opbouwen

In 2014-2017 zal naar verwachting de archiefruimte op de zolder van de Dreefschool verdwijnen en moet de HVHB een andere archiefruimte (Postkantoor Binnenweg?) hebben. Extra aandacht is nodig voor de zorg voor ons archiefmateriaal, waaronder de opbouw van een digitaal fotoarchief, met name van materiaal van na 1950. We werken hierbij samen met het Noord-Hollands Archief. We streven ernaar om in deze periode ons archief volledig te ordenen en te ontsluiten.

Hoorbaar

Lokale politiek (2014-2017) (intern speerpunt 3)

uitbouwen

Hier gaat de HVHB de komende jaren flink uitbouwen, via een rondje langs politieke partijen n.a.v. het beleidsplan 2014-2017. Doelstelling is om het draagvlak voor buitenplaatsen en Groenendaal,

Algemene begraafplaats en uitbreiding monumentenlijst zo breed mogelijk maken. Daarnaast willen we de Canon van Heemstede gebruiken om met andere instanties (Casca) en basisscholen (cultuuronderwijs) samen te werken. De wethouder kan hierbij mogelijk als pleitbezorger fungeren. Voor de uitbreiding van de monumentenlijst (speerpunt) wordt tijdig een lobby gestart, ondersteund via Heerlijkheden, om buiten de discussie mooi/lelijk te blijven. De HVHB moet duidelijk maken in politiek, pers en eigen media (HeerlijkHeden, website) dat zij zich krachtig inzet voor het behoud van monumenten (Postkantoor, Glipperweg 70, begraafplaats GGZ InGeest, huisje bij watertoren) en voor het karakterbehoud in beide gemeenten.

Voor karakteristieke gebouwen, die niet op een monumentenlijst voorkomen, zal de HVHB bij de gemeente Heemstede en via de Stichting Ons Bloemendaal, bij de gemeente Bloemendaal aandringen op een vorm van bescherming in de bestemmingsplannen.

Overleg met collega-verenigingen, Noord-Hollands Archief *continueren*

De HVHB houdt regulier overleg met collega-verenigingen om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Met Stichting Ons Bloemendaal is er extra contact, vanwege Bennebroek maar ook vanwege mogelijke fusies tussen gemeenten op langere termijn.

Ook met het Noord-Hollands Archief is er overleg en ontsluit de HVHB tussen 2014 en 2017 een aantal zaken die nodig zijn voor de Canon en Heemstede 1890-1940 (uitbreidingsplannen) en om het verleden meer tastbaar te maken (adresboeken Heemstede en Bennebroek, kaarten van Heemstede/Bennebroek). Voor dit laatste zijn reserveringen noodzakelijk.

Zichtbaar

Lokale/regionale pers *continueren*

In 2012 is de zichtbaarheid van de HVHB vergroot door de wekelijkse rubriek Onbekend Heemstede in De Heemsteder en de maandelijks rubriek Historisch Heemstede (vanaf 2013) in hetzelfde weekblad.

Daarnaast blijft de HVHB ad hoc persberichten bij het verschijnen van HeerlijkHeden en als er excursies en lezingen worden georganiseerd publiceren. Op deze manier proberen we extra leden of deelnemers te werven.

Website *continueren en uitbouwen*

De website is in 2012 gerestyled. Het aantal hits wordt vanaf 2013 gemeten. De inhoud van de site wordt uitgebreid (boek Hartekamp, Feestgids Groenendaal, Woninggids Heemstede) en met historisch fotomateriaal. We gaan wat meer actueel nieuws plaatsen, maar vooral ook meer oude plaatjes. We zoeken samenwerking met andere websites.

Facebook/e-mail nieuwsbrief *uitbouwen*

Met behulp van internet en social media (Facebook Je bent een Heemstedenaar als) benadert de HVHB andere doelgroepen dan de bestaande. Doelstelling is om zo de belangstelling voor de geschiedenis te vergroten, leden en vrijwilligers te werven en archiefmateriaal aan te trekken.

Excursies *continueren en uitbouwen*

In 2014-2017 gaat de HVHB hier gewoon mee door, met de nadruk op bijzondere en verrassende locaties. We proberen ook buiten de HVHB deelnemers te vinden, om zo leden te werven. De HVHB werkt hierbij samen met andere partijen. We onderzoeken of er een koppeling met HeerlijkHeden (artikel in combinatie met wandeling) te maken is.

Lezingen (voorjaars-/najaarsbijeenkomst) *continueren*

Hier gaat de HVHB gewoon mee door, in een mix van diepgang en veel plaatjes, Heemstede en Bennebroek, nazit inclusief borrel, deels als ledenbinding, deels om nieuwe leden aan te trekken. In

2014-2017 wordt gekeken naar alternatieve locaties (Oude Kerk Wilhelminaplein, Pinksterkerk). Onderzocht wordt of we andere clubs lezingen gaan aanbieden om zo de HVHB te profileren (Rotary, KBO, IVN).

Clubgevoel / sociale functie

continueren

Steeds vaker merken we dat de activiteiten ook bezocht worden om elkaar te ontmoeten en om herinneringen uit te wisselen. Daardoor heeft de HVHB ook een sociale functie, vooral voor ouderen. Het blijft dus belangrijk om aan het clubgevoel te werken.